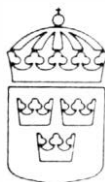

Motion till riksdagen

1989/90:L9

av Lennart Brunander m. fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:25 med
förslag om tilläggsbudget I till statsbudgeten
för budgetåret 1989/90

Mot.
1989/90
L9

Centern har under en längre tid förordat att en miljömärkning införs på produkter i Sverige. Det är positivt att regeringen nu lämnar förslag på området. Konsumenterna har stor makt när det gäller att påverka miljön. Alla kan hjälpas åt genom att köpa produkter som har mindre negativ miljöpåverkan än andra produkter.

Centern har också aktualiserat frågan i Nordiska rådet i ett förslag till en nordisk miljöplan. Det är mycket viktigt att det svenska förslaget också följs upp på det nordiska området.

Det är viktigt att påpeka att en miljömärkning aldrig kan lösa alla de problem som vi står inför på miljöområdet. Vi måste ändra hela vår livsstil för att kunna förbättra miljön.

Allmänt om propositionen

Propositionen är oklar på några punkter. Framför allt anges inte vilka kriterier som skall gälla då en produkt skall få miljömärkas. Utredningen föreslår ram om märkningens syften, avgränsning och utformning. Detta saknas i propositionen, där det föreslås att SIS själv får utarbeta den närmare inriktningen och utvecklingen av miljömärkningen tillsammans med de berörda intressenterna. Centern anser att riksdagen bör besluta om inriktningen av miljömärkningen enligt nedan.

Frivillig miljömärkning

Centern tillstyrker propositionens förslag om att en frivillig och positiv miljömärkning av produkter införs. Det är mycket viktigt att märkningen blir objektiv, rättvis och konkurrensneutral. En miljömärkning kan fylla behovet av att definiera "miljöriktighet" hos produkter. Den kan också vara ett viktigt instrument för att få in miljöhänsyn i tillverkning och konsumtion av varor.

Vi anser att man inte bara kan nöja sig med en positiv miljömärkning som en enda lösning. Konsumenten måste ges en klar och tydlig varuinformation på samtliga varor, inte bara på dem som är miljömärkta. Denna information skall vara neutral och ge så stor information som möjligt om varan. Detta ger bättre konsumentinformation och konsumenten får större möjlighet att göra ett medvetet val.

En miljömärkning kommer förhoppningsvis att leda till att produktutvecklingen går snabbare. Den kan också hjälpa till att utveckla en mer vederhäftig marknadsföring.

Efter regeringens handlingsförlamning på området har det redan börjat uppstå ett antal miljömärkningar av varierande kvalitet och relevans. Detta kan leda till irritation och svårigheter att jämföra olika produkter. Det är därför positivt att en neutral märkning kommer till.

En miljömärkning är bara en liten del av allt som måste göras på miljöområdet. Ett märkningssystem får inte leda till att samhället förlitar sig helt på konsumentens intresse att välja miljövänliga produkter.

Kriterier för märkning

Den svenska miljömärkningen måste utarbetas så att den bygger på en helhetssyn. Märkningen skall inte bara ge upplysning om hur produkten i sig är. Omfattande miljöproblem hör samman med energi- och transportsystemen. Därför hör även distributionssätt och energiåtgång vägas in när bedömningen av en produkt görs. Dessutom måste hela processen från råvaruuttag via produktion, konsumtion och avfallshantering vägas in i märkningen. Förpackningen av produkten ska givetvis också vägas in i bedömningen. Detta bör riksdagen beshita.

I förslaget nämns inte vilka varor som miljömärkningen skall kunna gälla. Enligt centerns uppfattning bör i princip alla varor och produkter kunna märkas, dvs. även t. ex. resor. Detta bör riksdagen besluta.

Organisation

Centern tillstyrker att SIS organiserar miljömärkningen. Enligt det avtal som slutits mellan civildepartementet och SIS skall en miljömärkningsstyrelse samt en referensgrupp inrättas. Styrelsen bör enligt centerns åsikt ha en bredare sammansättning än vad som föreslås. Forskningsintressena saknar helt representation. De bör därför få en representant, förslagsvis på förslag från Vetenskapsakademien. KF representerar handeln tillsammans med Grossistförbundet svensk handel och Sveriges köpmannaförbund. I handeln är därmed överrepresenterad. Det är därför rimligt att någon av dessa organisationer avstår en plats till forskningen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att den neutrala varudeklarationen byggs ut som komplement till den positiva miljömärkningen.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vilka kriterier som skall gälla för positiv miljömärkning.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att forsk-

ningsintressena skall ges representation i styrelsen i enlighet med vad som anförts ovan.

Mot. 1989/90
L9

Stockholm den 16 november 1989

Lennart Brunander (c)

Stina Gustavsson (c)

Marianne Jönsson (c)

Birgitta Hambraeus (c)

Karin Starrin (c)

Sven-Olof Petersson (c)

Göran Engström (c)

Silwa Cedell (c)

